

Den **Uvildige**
Konsulentordning
på Handicapområdet

Denne guide henvender sig til dig, der ønsker en kortfattet introduktion til Servicelovens § 116 om støtte til indretning og anskaffelse af bolig

Guiden er del af en serie, som udbygges løbende med guider på andre områder. Find flere guider på www.dukh.dk

Værd at vide om støtte til indretning og anskaffelse af **Bolig**

Oktober 2010

De vigtigste regler på området

Målgruppe

Du kan få hjælp til boligændringer eller i sidste ende en anden bolig, hvis du har en varigt nedsat funktionsevne, som giver dig problemer med at klare dig i din bolig. Herudover er det en betingelse, at problemet ikke kan afhjælpes på anden vis for eksempel ved hjælp af hjælpemidler eller hjemmepleje.

Boligtyper – hvor kan der ydes hjælp?

Du kan få hjælp til boligændringer, uanset om du bor til leje, er andelshaver eller ejer din egen bolig. Du kan også få hjælp, hvis du bor i bofællesskab eller hos familie. Boligbegrebet omfatter tillige plejefamiliers bolig, når der er

tale om varigt ophold. Hvis der er tale om en familie, hvor forældrene er skilt eller separeret, kan der ydes hjælp til begge forældres bolig, hvis de begge har samvær med barnet.

Sagsgang

Sagsgangen i en boligsag kan ses som en 3-trins raket, hvor kommunen først vil undersøge mulighederne for at gøre din nuværende bolig bedre egnet som opholdssted. Hvis det ikke er muligt, vil kommunen forsøge at finde en egnet lejebolig. Først hvis dette heller ikke er muligt, kan kommunen hjælpe dig med anskaffelse af en anden ejerbolig.

Sagsgang

Trin 1 - boligændring

Første trin handler om at undersøge, om din eksisterende bolig kan gøres egnet. Kommunen vil som regel starte med at lave en såkaldt funktions- og aktivitetsanalyse af dig og din nuværende bolig. Det er en beskrivelse af, hvorvidt det er muligt for dig at klare dig i boligen med dens nuværende indretning. Funktions- og aktivitetsanalysen vil munde ud i en beskrivelse af de nødvendige boligændringer, der skal til for at lette din hverdag.

Hvis kommunen vurderer, at boligen kan gøres egnet som opholdssted ved hjælp af boligændringer, så vil du få dem bevilget som en naturalydelse. Det betyder, at kommunen betaler udgiften til den nødvendige løsning. Det er en god idé, at du på forhånd selv gør dig nogle tanker om dit behov.

Du skal være opmærksom på, at hjælp til boligændringer kun gives til nagelfaste genstande (ting som er fastgjort inventar). Du kan have behov for tilbehør, som ikke er nagelfast. Tilbehøret bevilges i så fald som hjælpemidler.

Valg af anden boligindretter

Hvis du ønsker at benytte en anden håndværker, end den kommunen peger på, så har du ret til det. Du kan dog højst få refunderet udgifter svarende til udgiften til den håndværker, kommunen har valgt. Det er en betingelse, at din valgte håndværker er faglært og momsregistreret. Det er dit eget ansvar at sikre dette.

Valg af andre materialer

På samme måde kan du vælge andre materialer, end de som kommunen vil bevilge. I så fald vil du dog kun kunne få refunderet udgifter svarende til det materialevalg, som kommunen har peget på.

Pant i boligændringer

Hvis du får foretaget boligændringer i en ejerbolig, og det medfører, at boligen bliver mere værd, så kan kommunen tage pant for værdiforøgelsen. Det betyder, at du skal betale pantet tilbage til kommunen, hvis du sælger din bolig. Pantets værdi kan dog nedskrives over 20 år, hvis det må forventes, at værdien

af boligændringen falder over tid. Kommunen må naturligvis kun tage pant for den del af boligændringen, som de har bevilget.

Reetablering af boligen

Du skal være opmærksom på, at der normalt ikke kan gives tilsagn om dækning af udgifter til nødvendig reetablering af en ejerbolig. Hvis for eksempel dit handicappede barn flytter hjemmefra, så dækker kommunen som udgangspunkt ikke udgifter til at bringe boligen tilbage til den oprindelige tilstand. Der kan dog laves en særskilt aftale mellem dig og kommunen om dette. Hvis boligindretningen derimod sker i en lejebolig, så skal der som udgangspunkt laves en aftale om reetablering. Hvis du bor i andelsbolig, kan det, alt afhængig af

de vedtægter som gælder i den pågældende andelsboligforening, være relevant at indgå en aftale om reetablering.

Du skal altså allerede på bevillingstidspunktet være opmærksom på, om der er behov for og ret til at indgå en aftale med kommunen om reetablering af boligændringerne.

Dækning af ekstraudgifter

Boligændringer kan i nogle tilfælde medføre ekstraudgifter for dig. Der kan være tale om ekstraudgifter til varme eller lignende. Det kan være, at du er berettiget til at få at dækket en eller flere af disse ekstraudgifter efter reglerne om merudgifter i forbindelse med handicap.

Trin 2 - lejebolig

Hvis din nuværende bolig ikke kan gøres egnet ved hjælp af boligændringer, så skal kommunen først forsøge at anvise dig en egnet lejebolig.

Også i forbindelse med anvisning af lejebolig kan der blive tale om afledte ekstraudgifter som for eksempel forhøjede varmeudgifter, øget husleje med mere. En række af disse kan dækkes efter reglerne om merudgifter.

Selvom kommunen anviser dig en lejebolig, så vil den yderst sjældent fra starten af være optimalt egnet for dig. Der vil som regel være behov for boligændringer.

Hvis kommunen vurderer, at din nuværende bolig ikke kan gøres bedre egnet ved hjælp af boligændringer og dernæst uden held gennem nogen tid har forsøgt at anvise dig en bedre egnet lejebolig, så kan det blive nødvendigt at anskaffe en egnet ejerbolig til dig. Men du skal være opmærksom på, at dette først kommer på tale, når alle andre muligheder er overvejet og afprøvet.

Pant

Hvis du skifter fra en ejerbolig til en anden, så kan kommunen tage pant for forskellen mellem ejendomsvurderingerne på din nuværende og din kommende bolig. Også i dette tilfælde skal pantet indløses ved ejerskifte.

Trin 3 - ejerbolig

I langt de fleste tilfælde er det ikke muligt at finde en bolig, som er optimalt egnet. Der vil derfor skulle laves boligændringer. Du skal være opmærksom på, at kommunen kan tage pant for den værdiforøgelse, som boligændringen medfører. Også i disse tilfælde har du ret til at vælge en anden håndværker og andre materialer, end det som kommunen peger på. Men du kan kun få dækket udgifter til de boligændringer, som kommunen har bevilget.

Kommunen har kun ret til at tage pant for den del af værdiforøgelsen, som er relateret til de-

res bevilling. Men også her kan der dog laves en aftale om, at pantet nedskrives over 20 år, hvis det må forventes, at værdien af boligændringen falder over tid. Du skal desuden være opmærksom på muligheden for at få lavet en aftale med kommunen om reetablering af boligændringer.

Også i forbindelse med anskaffelse af anden ejerbolig kan der blive tale om afledte ekstraudgifter for dig, hvoraf en del kan dækkes som merudgifter.

Vær særlig opmærksom på

Du skal være opmærksom på, at en bolig-sag kan tage meget lang tid. Kommunen har ret til at lade dig opskrive på en venteliste til en lejebolig igennem nogen tid, før den har pligt til at hjælpe dig med at anskaffe en anden ejerbolig. Der er ikke klare regler for, hvor lang tid kommunen kan lade dig stå på venteliste. Kommunen skal dog i den enkelte sag vurdere, hvor akut dit behov for en anden bolig er. Du har ret til fra starten at få oplyst af kommunen, hvornår du kan forvente en afgørelse.

Hvem bestemmer indretning?

Der kan opstå uenighed om, hvilke indretninger der er nødvendige, og det kan give anledning til diskussioner mellem dig og kommunen. Du skal inddrages i din sag, og det betyder, at kommunen skal lytte til og forholde sig til dine ønsker. Det er dog ikke det samme som, at du får det, som du ønsker.

Det er en god idé at bede kommunen om, at der laves referater fra møder, hvor både kommunens og dine vurderinger fremgår. På den måde sikrer du, at det klart fremgår, hvor der eventuelt er uenighed.

Du skal være opmærksom på, at kommunens fokus og opgave er at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for de(n) person(er) i husstanden, som har en funktionsnedsættelse. Det kan betyde, at de foreslåede ændringer kan opleves som forringelser for andre familiemedlemmer. Du skal også være opmærksom på, at kommunen har ret til at stille meget direkte spørgsmål til dit/jeres hverdagsliv og stille spørgsmålstegn ved det rimelige/fornuftige i dine/jeres ønsker i forhold til boligens type, størrelse og indretning, boligens stand, boligudgiften, boligens placering og meget andet.

Hvordan gør du

Du skal henvende dig hos kommunen, hvis du har problemer med at klare dig i din bolig, som den er indrettet nu. Typisk vil kommunen have indrettet sig sådan, at du skal kontakte en hjælpemiddelafdeling, hvor det som regel er en ergoterapeut, der tager sig af sagen.

hjælp af (hjælpe)midler eller) boligændringer, så vil du typisk som det næste skulle i kontakt med kommunens boliganvisning. Endelig kan der i forbindelse med skift til anden bolig være behov for at tale med en socialrådgiver/sagsbehandler, som sidder med sager om dækning af merudgifter.

Hvis det viser sig, at din nuværende bolig ikke kan gøres bedre egnet som opholdssted ved

Hvis du får afslag

Får du helt eller delvist afslag på din ansøgning, har du krav på at få en begrundet afgørelse med klagevejledning fra kommunen.

I så fald skal du inden 4 uger (= 28 dage) sende din klage til kommunen, som skal vurdere, om man vil fastholde afgørelsen eller give dig helt eller delvist medhold i din klage. Hvis kommunen ikke giver dig fuldt ud medhold i din klage, skal den sende klagen videre til behandling i Det Sociale Nævn. Som udgangspunkt skal det ske inden 4 uger.

Bed altid om at få en afgørelse skriftligt. Afklar hvilke oplysninger og argumenter, kommunen har lagt til grund. Det kan hjælpe dig til at vurdere, om du er enig eller uenig i afgørelsen og afklare, om du vil bruge din klagemulighed.

Find information om indretning af boliger og bygninger på www.sbi.dk - vælg tilgængelighed samt www.ds.dk
"DS 3028-2001 Tilgængelighed for alle - indretning indendørs og udendørs."